

Kritériá pre udelenie značky regionálny produkt GEMER-MALOHONT® k výzve č. 08/2023

1. Okruhy certifikovaných produktov

I. Základné princípy regionálneho značenia GEMER-MALOHONT®:

- Výrobok a výrobca pochádza z regiónu (tradícia)
- Uprednostňuje sa využívanie miestnych zdrojov
- Jedinečnosť a originalita vo vzťahu k regiónu
- Ručná práca, tradičné postupy a receptúry
- Súlad s prírodou a krajinným rázom

Regionálna značka GEMER-MALOHONT® sa udeľuje pre nasledovné produkty a výrobky:

- potraviny a poľnohospodárske produkty (napr. pekárenské, cukrárenské, zo záhrady, z farmy, mäsové, údenárske, výrobky z medu, nápoje alkoholické, nápoje nealkoholické a iné)
- prírodné produkty (napr. kvetiny, bylinky, huby, med, čaje a iné)
- remeselné (napr. drevo, kameň, keramika, sklo, kov, slama, textil, vlna, čipka, koža a iné)

Pravidlá udeľovania značenia:

Certifikačná komisia má právo zamietnuť udelenie značky výrobku, ktorý je v rozpore s cieľom značky, so stanovami združenia MAS MALOHONT ako koordinátora regionálneho značenia, odporuje morálnym a etickým zásadám, všeobecnému estetickému cíteniu alebo by mohol inak poškodiť dobré meno značky.

Aby boli výrobky certifikované ako „**regionálny produkt GEMER-MALOHONT®**“, musia splniť pravidlá, ktoré sú určené kritériami stanovenými pre výrobky.

2. Kritériá pre výrobky

Kritériá sa delia na:

A. Výberové kritériá (týkajú sa výrobcu) = základné kritériá, ktoré musí splniť každý záujemca o značenie

B. Hodnotiace kritériá (týkajú sa výrobku) = záujemca o získanie značky musí získať aspoň stanovený minimálny počet bodov

A. VÝBEROVÉ KRITÉRIÁ PRE VÝROBCOV:

1. Miestny subjekt so sídlom alebo prevádzkou v regióne Gemer-Malohont

Fyzická osoba:

- Podnikateľ (zapísaný v živnostenskom alebo v obchodnom registri, slobodné povolanie)
- Súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
- Nepodnikateľ (občan, remeselník, ľudový umelec, včelár, predajca z dvora,...)

Právnická osoba:

- podnikateľský subjekt (spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť, družstvo,...)
- subjekt z verejného alebo neziskového sektoru (občianske združenie, záujmové združenie právnických osôb, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, obec,...)

2. Kvalifikácia pre príslušnú výrobu

Výrobcovia musia mať platný živnostenský list, výpis z OR alebo musia byť vedení v evidencii osvetových stredísk alebo múzeí pre danú výrobu. Poľnohospodári musia mať živnostenský list alebo byť vedení v evidencii miestne príslušného obecného úradu ako SHR.

Príklady spôsobov overenia (spoločne pre 1. a 2. kritérium):

Typ subjektu	Spôsob overenia pre bod č. 1 a č. 2
FO - podnikateľ zapísaný v živnostenskom registri	Živnostenský list
FO - slobodné povolanie	Výpis z príslušného registra (SKA, ...)
FO - SHR	Osvedčenie o zápise do evidencie SHR
FO - včelár	Výpis z Centrálného registra včelstiev Doklad z RVPS
FO - nepodnikateľ, predaj z dvora - produkty živočíšneho pôvodu	Doklad o registrácii na RVPS
FO - nepodnikateľ, predaj z dvora - produkty rastlinného pôvodu	Výpis z KN alebo nájomná zmluva dokladujúca miesto produkcie Doklad z RVPS
FO - nepodnikateľ, ľudový umelec, remeselník	Doklad o zápise do evidencie osvetového strediska alebo múzea Čestné vyhlásenie
FO - nepodnikateľ	Čestné vyhlásenie, že nepodniká Občiansky preukaz - adresa trvalého bydliska
PO - podnikateľ zapísaný v obchodnom registri (s.r.o., a.s., družstvo,...)	Výpis z OR Doklad z RVPS
PO - neziskový subjekt (OZ, n.o., ZPO, obec,...)	Výpis z príslušného registra organizácií Doklad o pridelení IČO Stanovy/štatút

Pre fyzické osoby - neživnostníkov platí výnimka: preukáže svoju zručnosť osobne.

3. Zaručenie štandardnej kvality výroby

Žiadateľ o udelenie značky zaručuje, že plní zákonné predpisy a normy pre danú prevádzku (hygienické a technické normy, bezpečnosť práce a pod.)

Spôsob overenia: Čestné prehlásenie žiadateľa

4. Proces výroby nepoškodzuje prírodu

Žiadateľ pri svojej podnikateľskej činnosti nepoškodzuje životné prostredie ani jeho zložky nad mieru stanovenú platnými právnymi predpismi a podľa svojich technických a finančných možností dodržiava zásady šetrnosti voči životnému prostrediu, najmä:

- šetrné nakladanie s vodou;
- šetrné nakladanie s energiou;
- odpady - minimalizácia odpadov a obalov, dôsledné triedenie odpadov;
- materiál, suroviny - preferencia znovu využiteľných, recyklovateľných a recyklovaných materiálov, využívanie miestnych surovín, minimalizácia nakladania s nebezpečnými látkami a ich riadne zneškodňovanie;
- poľnohospodári - minimalizácia chemických prípravkov (hnojív, pesticídov a pod.), etické zachádzanie so zvieratami;
- voči žiadateľovi nie je vedené konanie zo strany Slovenskej inšpekcie životného prostredia.

Výrobok ani jeho obal nepoškodzuje životné prostredie, jeho zložky ani zdravie ľudí nad mieru stanovenú platnými právnymi predpismi, a to v žiadnej fáze svojho životného cyklu (výroba, používanie, likvidácia) a podľa technických a ekonomických možností spĺňajú (alebo budú v budúcnosti spĺňať) zásady šetrnosti voči životnému prostrediu:

- materiál - prednostne z recyklovaných, recyklovateľných alebo znovu použiteľných materiálov, biologicky odbúrateľných, prednostne z miestnych surovín, minimalizácia nebezpečných látok;
- obal - environmentálne vhodný, pokiaľ možno vratný alebo recyklovateľný;
- charakter výrobku - výrobok nie je svojim charakterom nešetrný voči životnému prostrediu alebo ľudskému zdraviu, výrobok nie je určený na jedno použitie (v zmysle alternatívy k podobným výrobkom s dlhodobým využitím).

Spôsob overenia: Čestné prehlásenie žiadateľa

V prípade pochybností, certifikačná komisia overí plnenie zásad šetrnosti priamo na mieste v prevádzke žiadateľa.

B. HODNOTIACE KRITÉRIÁ PRE VÝROBCOV:

Výrobok musí byť jedinečný vo vzťahu k regiónu Gemer-Malohont, čo je možné splniť dosiahnutím najmenej **12 bodov** z celkového súčtu bodov získaných v nasledujúcich štyroch kritériách:

1. Tradičný výrobok alebo výroba

Výrobok, výrobná technológia alebo firma existuje v regióne Gemer-Malohont:

Počet rokov	Počet bodov
2 a menej rokov	0
3 - 5 rokov	1
6 - 10 rokov	2
11 - 20 rokov	3
21 - 50 rokov	4
Viac ako 50 rokov	5

Tradícia sa môže týkať buď daného konkrétneho výrobku, výrobnej technológie (aj keď samotný výrobok už môže byť nový) alebo firmy (pôsobí v regióne uvedenú dobu aj keď výrobky alebo technológie môžu byť nové).

Spôsob overenia: Písomný dokument, historický prameň alebo iný doklad, ktorý dokazuje dĺžku existenciu výroby, technológie alebo firmy

Dĺžku tradíciu posúdi certifikačná komisia podľa predložených dokumentov.

2. Produkt z miestnych surovín

Výrobok je vyrobený aspoň čiastočne z miestnych surovín, teda surovín pochádzajúcich z územia regiónu Gemer-Malohont. Suroviny uvedené ako miestne nesmú byť nikdy nahradzované inými surovinami.

Percentuálne zastúpenie sa môže týkať hmotnosti výrobku, objemu, počtu jednotlivých súčastí a pod., záleží na charaktere výrobku, do hodnotenia nie je zahrnutý obal výrobku. Do výpočtu sa nezahrňujú nevyhnutné vedľajšie prísady, ktoré nie je možné v danom regióne získať (napr. soľ, korenie).

2.1 Remeselný výrobok obsahuje (môže obsahovať aj suroviny zo zahraničia):

Percentuálne zastúpenie surovín	Počet bodov
1 - 10 % miestnych alebo regionálnych surovín, max. 50 % surovín zo zahraničia	0
11 - 30 % miestnych alebo regionálnych surovín, max. 40 % surovín zo zahraničia	1
31 - 50 % miestnych alebo regionálnych surovín, max. 30 % surovín zo zahraničia	2

Kritériá pre udelenie značky „regionálny produkt GEMER-MALOHONT®“ - PRODUKTY A VÝROBKY

51 - 70 % miestnych surovín, max. 20 % surovín zo zahraničia	3
71 - 90 % miestnych surovín, ostatné suroviny zo SR	4
91 - 100 % miestnych surovín, ostatné suroviny z regiónu	5

O udelenie značky sa nemôže uchádzať remeselný výrobok, ak na jeho spracovanie a výrobu neboli vôbec použité miestne alebo regionálne suroviny, resp. suroviny zo SR okrem prípadu, ak hodnota ručnej práce presahuje finančnú hodnotu materiálu.

2.2 Potravinársky výrobok alebo produkt obsahuje (nemôže obsahovať suroviny zo zahraničia):

Percentuálne zastúpenie surovín	Počet bodov
1 - 10 % miestnych alebo regionálnych surovín, ostatné suroviny zo SR	0
11 - 30 % miestnych alebo regionálnych surovín, ostatné suroviny zo SR	1
31 - 50 % miestnych surovín, ostatné suroviny z regiónu alebo zo SR	2
51 - 70 % miestnych surovín, ostatné suroviny z regiónu alebo zo SR	3
71 - 90 % miestnych surovín, ostatné suroviny z regiónu	4
91 - 100 % miestnych surovín, ostatné suroviny z regiónu	5

Určité potraviny a produkty musia v tejto časti splniť 100 % zastúpenia miestnych surovín - ide napríklad o med, mäso, mlieko, vajcia, minerálnu vodu, byliny, lesné plody, ovocie, zeleninu a i.

Spôsob overenia: Zoznam surovín, ktoré výrobok obsahuje s uvedením % -uálneho zastúpenia a miesta pôvodu (obec/štát)

Percentuálne zastúpenie posúdi certifikačná komisia podľa priloženého zoznamu surovín.

3. Ručná/remeselná práca

Výrobok je vyrábaný aspoň čiastočne ručne. Pod pojmom ručná práca sa tu rozumie to, že výrobca vnáša do každého výrobku vlastnú osobitosť - každý kus je originál. Pri takejto výrobe teda môže remeselník používať najrôznejšie nástroje a prístroje (napr. aj s elektrickým pohonom), pokiaľ výsledný produkt závisí na jeho remeselnej zručnosti.

Medzi výrobnými postupmi je nasledujúci podiel ručnej práce:

Podiel ručnej práce	Počet bodov
0 % (plne automatizovaná výroba)	0
1 - 20 %	1
21 - 40 %	2
41 - 60 %	3
61 - 80 %	4
81 - 100 %	5

Uvedené percentá vyjadrujú podiel doby, počas ktorej sa výrobca osobne (fyzicky) a priamo podieľa na procese výroby daného výrobku. Do celkového trvania výroby sa nezapočítava doba, kedy je výrobok v kľude a pracuje „sám“ (napr. doba chladnutia, uležania, tuhnutia a pod.).

O pridelenie značky sa nemôže uchádzať výrobok alebo produkt, ak je jeho spracovanie na 100 % plnoautomatizované, s výnimkou potravinárskych výrobkov alebo produktov.

Spôsob overenia: Popis výrobného postupu s uvedením podielu ručnej práce v jednotlivých fázach výroby

Podiel ručnej/remeselnej práce posúdi certifikačná komisia podľa priloženého popisu výrobného postupu.

4. **Jedinečnosť a originalita produktu**

Výrobok je svojou kvalitou alebo inými vlastnosťami výnimočný a jedinečný v nasledovných oblastiach:

	<i>Počet bodov</i>
Uchovávanie a rozvíjanie jedinečnej tradície	1
Pôvodnosť produktu - jeho spojenie s regiónom	1
Unikátnosť produktu, ktorý sa nikde inde v regióne nevyrába	1
Zapojenie miestnej pracovnej sily, spolupráca s miestnymi výrobcami pri dodávke surovín, pri využívaní strojov a náradí a pod.	1
Získané ocenenia alebo iné certifikáty za kvalitu produktu alebo šetrnosť voči životnému prostrediu	1

Spôsob overenia: **Fotografia a vzorka výrobku/skupiny výrobkov**

Kópie certifikátov a ocenení

Jedinečnosť   a originalitu   produktu   posúdi   certifikačná   komisia
podľa predložených dokumentov a vzorky výrobku.

